

Binder István*:

Nem mind arany (emlékérme), ami fénylik

Érme és érem. Látszólag egyetlen betű a különbség, de valójában ennél sokkal több. Az (emlék)érméket a magyar jegybank tulajdonában álló társaság veri, van forintértékük, hivatalos fizetőeszközök, és a jegybank a mindenkori visszaváltásukra határozatlan idejű garanciát ad. A privát kibocsátók által vert érmeknél mindez hiányzik. A hajszálnyi eltérés sokak számára nem volt világos az elmúlt években, amit az egyik piaci szereplő esetében – a hatóság által megállapított – tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat is erősített.

Itthon a törvény kizárólag a Magyar Nemzeti Bankot (MNB) hatalmazza fel olyan, névértékkel is rendelkező emlékérmék kibocsátására – egy-egy jeles történelmi, kulturális, sportesemény stb. évfordulójára emlékezve –, amelyek egyúttal törvényes fizetőeszközöknek is minősülnek. Ezeken az emlékérméken – a napi fizetéseink során megszokott társaikéval (forgalmi érmekkel) azonos módon – feltüntetik a névértéküket, hogy hány forintot érnek. Az ilyen emlékpénzeket kizárólag a Magyar Pénzverő Zrt., az MNB leányvállalata veri és hozza forgalomba, egy, a jegybank által előzetes kiadott [éves kibocsátási program](#) alapján. Legutóbbi termékük a mohácsi csata 500. évfordulójára készült.

Az emlékérmével elvileg akár a boltban is lehet fizetni, de nem tanácsos, hiszen a rajtuk szereplő névérték a legtöbb esetben csak kötelező „alaki kellék”, és jellemzően a névértéknél magasabb áron hozzák forgalomba őket. A névértéken történő mindenkori visszaváltásukat – ha ez szükséges lenne valakinek – ugyanakkor a jegybank garantálja. Az emlékérmék kibocsátásáról a Magyar Közlönyben MNB-rendelet jelenik meg, amely az adott érme technikai paramétereit és limitált példányszámát is felsorolja.

A visszaváltásra – vagyis az emlékpénz helyett annak megfelelő névértékű forintösszeg átvételére – a Magyar Pénzverő Zrt. budapesti érmeboltjában kerülhet sor. A legtöbb vásárló persze nem napi adás-vételi ügyletekre vagy gyors visszaváltásra, hanem lelkes, megszállott gyűjtőként, illetve befektetőként veszi meg az emlékpénzeket.

Mennyire lehetünk biztosak abban, hogy milyen finomságú (nemes)fém-ből készül az adott érme vagy érem? A jegybanki leányvállalat által forgalmazott emlékpénzek esetében azok nemesfémtartalmát az MNB emblémájával kiadott eredetiségigazolás, illetve a már említett, közlönybeli MNB kibocsátási rendelet tanúsítja. A jegybank arany emlékérméinek többsége a jelenleg gyakorlat szerint 986 ezrelékes finomságú (23 karátosnak, az Európa-szerte évszázadokon át használt aranydukát - középkori magyar aranyforint - finomságának felelnek meg), az ezüstök pedig 925 ezrelékesek (ezt hívják sterling ezüstnek).

Léteznek emellett színarany és színezüst érmék is, amelyek tisztasága egyaránt 999 ezrelékes. Ha pedig kisebb értékű érmét szeretnénk vásárolni, akkor mindezek mellett vernek olcsóbb, akár nagyobb példányszámú színesfém emlékérméket is, vagy a nemesfémmel azonos éremképpel, vagy eltérő, csak színesfémből létező tematikában.

Az MNB-csoport mellett a különböző magánvállalkozásoknak a jog szerint itthon nem emlékérmé, hanem csak érem-, vagy medálforgalmazásra van lehetőségük. Ezek nem minősülnek pénznek, így

természetesen az sem szerepelhet rajtuk, hogy névértéken hány forintot érnének. Jellemzően nem, vagy legföljebb csak átmeneti időre szóló garancia kapcsolódhat hozzájuk arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet visszavásároltatni őket az adott kibocsátónál.

Márpedig ennek hiányában idővel legföljebb a numizmatikai gyűjtők körében próbálhatjuk meg értékesíteni őket. Utóbbiak körében azoknak az érméknek, érméknek kedvezőbb az ún. másodpiaci árjegyzése, amelyeknek magasabb a nemesfém-tartalmuk, vagy amelyek ritkábbak a piacon, pl. mert eleve kevesebbet bocsátottak ki, gyártottak belőlük.

Végül, de nem utolsó sorban az érméknél hiányozhat a közintézmény által adott tanúsítvány is az adott eszköz összetételéről, nemesfém-tartalmának pontos mértékéről. Így vásárlóként esetleg csak utólag döbbenünk rá, hogy az elsőre „szépen csillogó” érme nem nemesfémből készült, hanem csak arannyal vagy ezüsttel bevont színesfémből (pl. rézből vagy nikkelből). Ilyen érme megvásárlása előtt ezért mindig körültekintően olvassuk el az annak összetételéről, anyagáról szóló információkat, illetve tájékozódjunk a visszavásárlási lehetőségekről is!

Ezt már csak azért is érdemes megtennünk, mert az elmúlt bő egy évtizedben az egyik privát éremforgalmazó esetében bizony felmerült – és be is bizonyosodott – a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat gyanúja.

Előbb az MNB és a Magyar Pénzverő Zrt. határolódott el [egy közleményben](#) az adott társaság megtévesztő marketingakciójától, jelezve, hogy nem állnak semmilyen kapcsolatban azzal. Ezt követően a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) zárta le vizsgálatát, majd ezután utóvizsgálatát a társasággal szemben. Egyebek közt megállapították, hogy a cég nevéből, hirdetéseiből, marketingkampányaiból a fogyasztók arra következtethetnek, hogy annak valamiféle hivatalos állami háttere van, tevékenysége a közfeladatok ellátásához kapcsolódik, másrészt a nemzeti pénzverde hivatalos forgalmazójaként is feltünteteti magát.

A GVH a két eljárásában ezek nyomán összességében 240 millió forint bírságot szabott ki a társaságra. Utóbbi bírósági pereket kezdeményezett a versenyhatóság döntése ellen, ám azokat végül jogerősen elveszítette.

**A szerző az MNB felügyeleti szóvivője*

„Szerkesztett formában megjelent 2026. szeptember 9-én a Privátbankár.hu oldalon.”